

Bos- en houtsector acteert al jaren in biobased economy:

'Hernieuwde aandacht voor biobased economy biedt kansen om toegevoegde waarde hout beter onder de aandacht te brengen'

'De houtketen is biobased avant la lettre.' Aan het woord is Jaap van den Briel, secretaris van het Platform Hout. In dit tweede artikel in een reeks interviews met bedrijven en organisaties die bewijzen dat het al mogelijk is om bedrijvigheid en winst te creëren in de biobased economy, spreekt de redactie met het Platform Hout, vertegenwoordiger van de Nederlandse bos- en houtsector.

Sinds jaar en dag is de Nederlandse bos- en houtsector verenigd in het Platform Hout. Dit orgaan representeert op die manier gebruikers van hout en houtvezels in de keten van productie tot en met eindgebruik en recycling. Het Platform Hout wordt voorgezeten door bestuurder Loek Hermans. Waar vroeger veelal individuele bedrijven lid waren van het platform, zijn het nu overwegend koepelorganisaties – alle weer met hun eigen leden – die als het ware een marktcoalitie vormen. De deelnemers lopen uiteen van boseigenaar tot energieproducent, oftewel van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen en de Federatie Particulier Grondbezit tot de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken en Energie-Nederland. Verder zijn ook individuele organisaties als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer aangesloten.

Biomassa

De Nederlandse bos- en houtsector speelt een cruciale rol in de biobased economy, al is het alleen maar vanwege de bijdrage die zij levert aan de productie van bio-energie. Zo was de energiesector in 2010 goed voor drieënveertig procent van het totale houtverbruik in de Europese Unie. De verwachting is dat dit houtverbruik zowel in volume als percentage nog verder zal toenemen. In 2030 verbruikt de energiesector naar verwachting vierenvijftig procent van het totale houtverbruik in de Europese Unie. Daarmee zou de energiesector in 2030 meer hout verbruiken dan de traditionele houtsector.

'Met de wetenschap dat de binnenlandse productie van biomassa beperkt is, zal veel houtige biomassa geïmporteerd moeten worden', stelt platformsecretaris Van den Briel. Als platform zijn wij daarom groot voorstander van cascadering en het zuinig omgaan met de grondstof hout. Diverse Europese studies laten namelijk al zien dat in de periode 2020-2030 een substantieel houttekort voor de houtverwerkende industrie zal

ontstaan met alle gevolgen van dien.'

'Hout is namelijk niet alleen voor de productie van bio-energie waardevol', vervolgt Van den Briel.

'Meer en meer komt onze sector tot de ontdekking dat houtvezels hoger in de bio-cascadering terecht kunnen komen. Daarom is het ook zo interessant om met nieuwe en bestaande technologieën lignine en houtvezels via biorefinery vroegtijdig te scheiden. Gezamenlijk werken wij binnen het Platform Hout dan ook aan het vergroten van het houtvezelaanbod, het verlengen van de gebruiksduur van hout en houtvezels en het versterken van het gebruik van hout en houtvezels in onder meer de bouwsector. Hout als duurzaam materiaal voor woning- en utiliteitsbouw biedt bijvoorbeeld een nieuw groeipotentieel voor bedrijvigheid in de bouwsector en verlengt de keten van opslag en klimaatneutrale toepassing van koolstof. Daarmee snijdt het mes aan twee kanten.'

Duurzame houtketen

Hout – een hernieuwbare grondstof pur sang – verdient volgens Van den Briel veel meer aandacht dan het nu krijgt. 'Hout wordt vaak ambivalent tegemoet getreden door de binnenlandse politiek. Het is verbazingwekkend dat de duurzame houtketen die in Nederland de afgelopen jaren is ontstaan, politiek onopgemerkt blijft.' De nieuwe koers van het Platform Hout – die recent is uitgezet – is dan ook het streven naar een hernieuwde en bredere profilering van hout in de biobased economy. 'De Nederlandse bos- en houtsector dreigt namelijk de aansluiting met de biobased economy te missen omdat ze erg heterogeen is', stelt Van den Briel. 'Om het Nederlandse bos- en houtconglomeraat goed georganiseerd te krijgen, willen wij als platform onze meerwaarde tonen. Die meerwaarde kunnen wij tonen door hout, maar ook houtvezels positief te positioneren in de biobased economy.' Persoonlijk ziet Van den Briel de opkomst van de biobased economy niet als een revolutie voor de bos- en houtsector, maar meer als het ontstaan van

extra business kansen. 'Hout en houtvezels kunnen immers een wezenlijke bijdrage leveren aan en als grondstof fungeren voor de groene economie. Bovendien kan het ook een grote rol spelen bij het terugdringen van de CO₂-uitstoot. En, de bos- en houtsector heeft al veel ervaring in en kennis over duurzaamheids certificering. Al met al biedt de biobased economy kansen om ons als sector en hout als product beter onder de aandacht te brengen. Duurzame productie, handel en toepassing moet daarbij zo snel mogelijk de norm worden.'

Feiten over de bos- en houtsector

Nederland telt zo'n 360.000 hectare bosoppervlak, wat neerkomt op 10,6 procent van het landoppervlak. Zo'n 159.000 hectare van het bosoppervlak is duurzaam gecertificeerd, wat neerkomt op 44 procent van het Nederlandse bos. Op wereldschaal is zeventien procent van het bos waaruit hout wordt geoogst gecertificeerd voor duurzaam bosbeheer.

Het Nederlandse bos bestaat voor vierenvijftig procent uit naaldboomsoorten en zesenvijftig procent uit loofboomsoorten. Jaarlijks wordt er in het Nederlandse bos 801.000 kubieke meter industrieel rondhout geoogst. Van de jaarlijkse bijgroei wordt slechts vijfenveertig procent geoogst. Dit zou tot vijfenzeventig procent kunnen stijgen, zonder dat de duurzaamheid in het geding komt.

De Nederlandse bos- en houtsector telt zo'n 3.500 à 4.000 bedrijven en telt zo'n vijfenveertig- tot vijftigduizend werknemers. De totale waarde van houtproducten die Nederland exporteert bedraagt zo'n 3,3 miljard euro, de waarde van import 4,8 miljard euro.